

менеджменту мають бути мінімально можливими. Фінансові витрати на ситуаційний ризик-менеджмент мають бути також мінімально можливими.

Ситуаційний ризик-менеджмент може характеризуватись певною комплексністю оскільки здатен в якості елементів використовувати інші підходи, методики, методи.

УДК 005.8

Бедрій Д.І.¹, Данченко О.Б.², Семко І.Б.², Меленчук В.М.³

¹Державний університет «Одеська політехніка» (м. Одеса), ²Черкаський державний технологічний університет (м. Черкаси), ³Військова академія (м. Одеса)

МЕТОД ФОРМУВАННЯ РЕЄСТРУ СТЕЙКХОЛДЕРІВ НАУКОВИХ ПРОЄКТІВ

Однією з найбільш розповсюджених задач в управлінні проектами [1] є визначення того, чи досяг проект успіху. Традиційно такі метрики управління проектом, як час, вартість, зміст та якість є найбільш важливими факторами визначення успішності проекту. Проект може бути успішним з точки зору змісту/часу/бюджету, але при цьому не досягти успіху з точки зору бізнеса. Це може відбутися у випадку змін у бізнес-потребах або ринкових умовах до завершення проекту.

У проведених раніше дослідженнях [2, 3] було доведено, що ефективність управління стейкхолдерами наукових проєктів залежить від врахування не тільки кадрових ризиків, конфліктів та факторів поведінкової економіки, але й показника «токсичності» кожного окремого стейкхолдера таких проєктів. Зокрема були виділені:

– групи кадрових ризиків: ризики, що пов'язані із кадровою політикою; організаційні ризики; ризики, що пов'язані із конфіденційністю

інформації в проєкті; соціально-психологічні ризики; духовно-інтелектуальні ризики; ризики, що пов'язані із технічною грамотністю;

– групи конфліктів: конфлікти через особисті стосунки; конфлікти через обіймання декількох посад (ролей) у науковому колективі; конфлікти, які виникають через використання ресурсів наукової установи; конфлікти, що виникають через матеріально-фінансові інтереси; конфлікти, що виникають через залучення до діяльності поза основною науковою організацією; конфлікти зобов'язань, які виникають стосовно співвідношення витраченого часу й обов'язків та зобов'язань у науковій організації;

– фактори поведінкової економіки: епістемічна самовпевненість; якірування; ефект Даннінга-Крюгера; прокрастинація; емоційний стан; помилки оптимізму та песимізму; ілюзія об'єктивності; перфекціонізм; конфлікт інтересів; надлишкове фінансування задач; переоцінка грошових ресурсів; розсіювання цілей; непродуктивні комунікації; егоцентризм.

Для того, щоб пов'язати групи кадрових ризиків, групи конфліктів та фактори поведінкової економіки, а також врахувати їх вплив на формування реєстру стейкхолдерів наукових проєктів, були розроблені когнітивні моделі взаємовпливів груп кадрових ризиків, груп конфліктів та факторів поведінкової економіки наукових проєктів [4].

За результатами проведених досліджень пропонується новий метод формування реєстру стейкхолдерів наукових проєктів з урахуванням кадрових ризиків, конфліктів та факторів поведінкової економіки стейкхолдерів таких проєктів (рис. 1), який складається з наступних кроків:

1. Оцінити групи кадрових ризиків стейкхолдерів наукових проєктів методом експертних оцінок (R_{ij}) [2, 4].

2. Оцінити групи конфліктів, що пов'язані зі стейкхолдерами наукових проєктів методом експертних оцінок (K_{ix}) [2, 4].

3. Оцінити фактори поведінкової економіки, що пов'язані зі стейкхолдерами наукових проєктів методом експертних оцінок (BEF_{iy}) [2].

4. Визначити показник «токсичності» (TI_i), який враховуватиме групи кадрових ризиків, групи конфліктів, та фактори поведінкової економіки кожного окремого стейкхолдера наукових проєктів.

5. Якщо значення TI_i є найменшим серед інших значень показників «токсичності» для інших стейкхолдерів та знаходиться у рамках обмеження $TI_i < 21.87$, то такого стейкхолдера можна включати до реєстру стейкхолдерів наукових проєктів та розставляти на відповідні задачі, використовувати на критичних, паралельних роботах або роботах з високим пріоритетом, якщо ні, то такий стейкхолдер не включається.

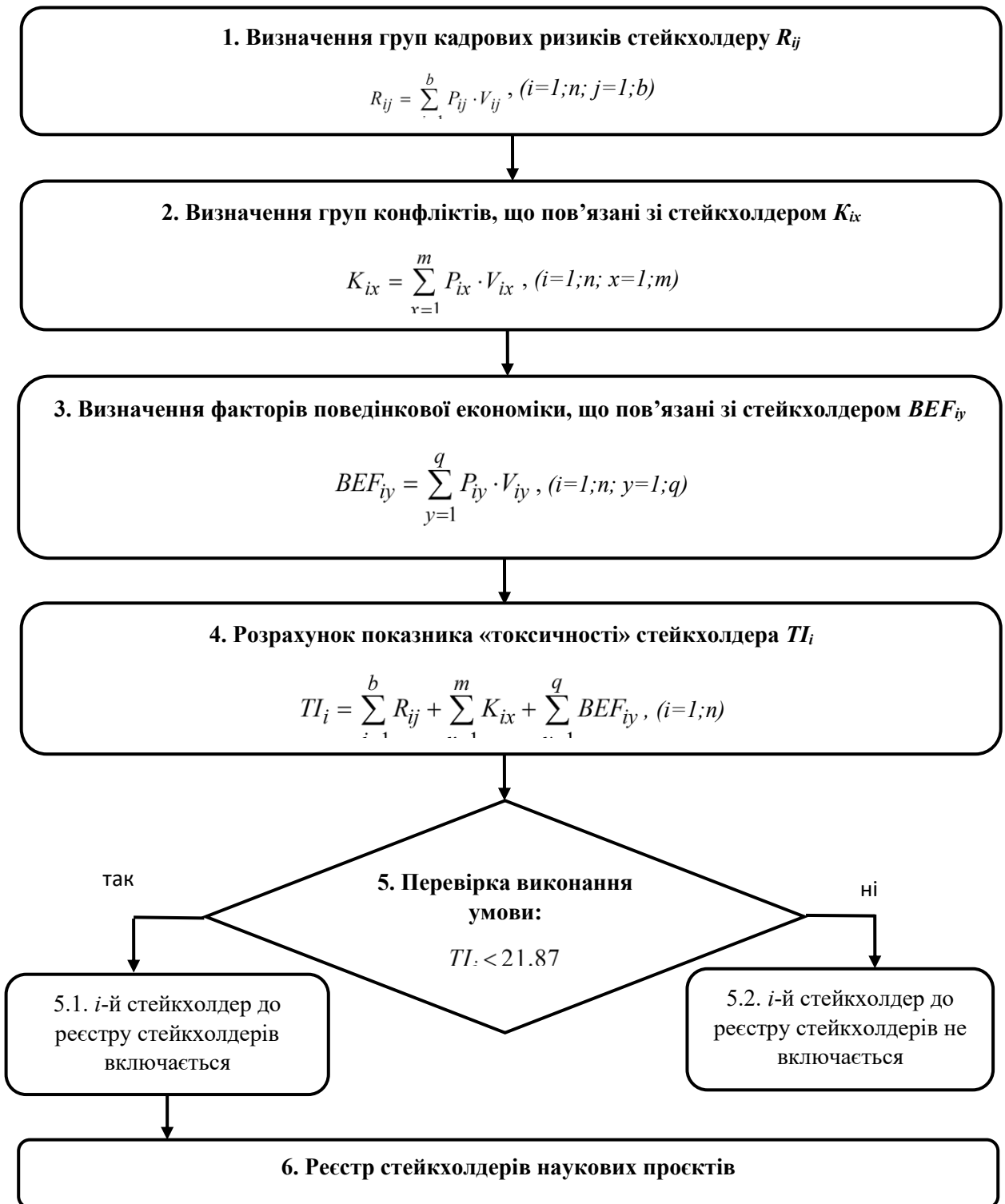

Рис. 1. Метод формування реєстру стейкхолдерів наукових проєктів

6. Включення до реєстру стейкхолдерів до реєстру стейкхолдерів наукових проєктів, відбувається враховуючи показники «токсичності» (TI_i): стейкхолдерів з нижчим TI_i необхідно призначати на паралельні роботи, критичні роботи або роботи із високими пріоритетами.

Таким чином, автором розроблено новий метод формування реєстру стейкхолдерів наукових проєктів, який дозволяє враховувати вплив як груп кадрових ризиків, груп конфліктів та факторів поведінкової економіки, що пов'язані з діяльністю або бездіяльністю стейкхолдерів таких проєктів, на їх хід та на якість їх продукту.

Як наслідок розроблений метод формування реєстру стейкхолдерів наукових проєктів полягає у підборі претендентів до учасників проєкту з урахуванням їхніх кадрових ризиків, конфліктів та факторів поведінкової економіки, який дає змогу підвищити ефективність прийняття рішень проєктним менеджером щодо формування реєстру стейкхолдерів, команди або планування виконавців на завдання проєкту через вибір претендентів з найнижчими показниками «токсичності».

Список літератури.

1. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide). Sixth Edition. USA: PMI, 2017. 756 p.

3. Бедрій Д. І. Метод інтегрованого протиризикового управління науковими проєктами в умовах невизначеності та поведінкової економіки. Управління розвитком складних систем. Київ, 2021. Вип. 45. С. 13-20. DOI: 10.32347/2412-9933.2021.45.13-20.

3. Данченко О.Б., Кузьмінська Ю.М. Креативний потенціал команди як фактор успіху проєкту. Управління проєктами та розвиток виробництва. Луганськ, 2012. № 3(43). С. 70-74.

4. Bedrii D., Semko I. Cognitive model for assessing the impact of personnel risks and conflicts in scientific projects. Science and Education a New Dimension, Natural and Technical Sciences. Budapest, 2019 sept. (www.seanewdim.com). Vol. VII(25), Issue: 206. P. 33-36. DOI: <https://doi.org/10.31174/SEND-NT2019-206VII25-08>.

Список літератури

1. Данченко, О. Б., Занора, В. О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія. Черкаси, 2019. 278 с.
2. Занора, В. О. Ризик-орієнтоване управління виробничо-технологічними витратами машинобудівних підприємств. Бізнес-інформ. 2014. №4. С. 157–161.
3. Занора, В. О., Зачосова, Н. В. Управління ризиками проєктів розвитку підприємства: теоретико-методичні засади. *Приазовський економічний вісник*. 2020. №1(18). С. 82–86. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2020-1-15>.
4. Bakulich, O. O., Kis I. R. Green environmental risk management in the projects of transport enterprises using foresight methods. *Science and Education a New Dimension. Natural and Technical Sciences*. 2020. VIII(29), Issue: 238. Pp. 43–45.